

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ**

Кафедра педагогіки

«Затверджую»

Заступник декана
з навчальної роботи

Москаленко А.М.

_____ 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАГАЛЬНА ТА ПЕДАГОГІЧНА ЕТИКА
для студентів**

галузь знань **10 Природничі науки**

спеціальність **104 Фізика та астрономія**

освітній ступінь **Бакалавр**

освітня програма **Фізика та астрономія**

вид дисципліни **Обов'язкова** *OK31*

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

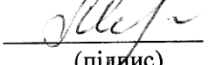
Викладач: **Постоюк Наталія Валентинівна**, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки, доцент

Постоюк Наталія Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, доцент

Затверджено

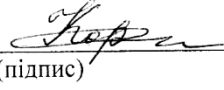
«31» 08 2020 року

Завідувачка кафедри педагогіки

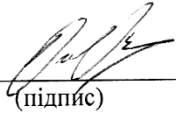
 проф. Марушкевич А.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «31» 08 2020 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету психології
Протокол № 2 від «31» 08 2020 року

Голова науково-методичної комісії (Корольов Д.К.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
«31» 08 2020 року

Схвалено науково-методичною комісією фізичного факультету
Протокол № 34 від «18» Вересня 2020 року

Голова науково-методичної комісії (Оліх О.Я.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
« » _____ 2020 року

1. **Мета дисципліни** – розкриття предмета та історії становлення етики, основних категорій загальної та педагогічної етики, етичних засад професійного спілкування; моральної культури педагогічного спілкування та способів її формування; основ мовного етикету у професійній діяльності викладача.

2. **Попередні вимоги до оволодіння чи вибору навчальної дисципліни:**

1) успішне опанування дисциплін «Педагогіка», «Основи психології», «Вікова та педагогічна психологія»;

2) знання теоретичних основ структури психіки, факторів та основних механізмів формування особистості, індивідуальних психологічних особливостей людини;

3) володіння вміннями та навичками формування основних регуляторів діяльності та поведінки у групі.

3. **Анотація навчальної дисципліни:**

Розкриваються: предмет, завдання, основні поняття загальної та педагогічної етики; область та місце загальної та педагогічної етики у структурі наук; загальні моральні поняття, питання удосконалення особи педагога.

Висвітлюються сучасні проблеми педагогічної етики; моральна свідомість сучасного педагога; етичні засади професійного спілкування; моральна культура педагогічного спілкування та шляхи її формування; мовленнєвий етикет у професійній діяльності викладача; формування етики педагогічного професіоналізму

4. **Завдання (освітні цілі):** формування компетентностей, знань про загальну та педагогічну етику як галузі науки та соціальної практики, її громадське значення; формування вміння правильно осмислювати педагогічні факти реальності; допомогти студентам опанувати механізми використання особистісного потенціалу для вирішення педагогічних завдань навчання та виховання в школі, опанувати елементи педагогічної етики; розкрити шляхи цілеспрямованого професійного вдосконалення.

Дисципліна спрямована на досягнення студентами загальних компетентностей ЗК 07, 08, 10, 12, 14 та фахових компетентностей ФК 27, 28, 31, 36.

5. **Результати навчання з дисципліни:**

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (або методи та технології викладання та навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Загальна та педагогічна етика як наукова дисципліна.	лекція	тест, опитування, виконання навчально-	30
1.2	Предмет та історія становлення етики	семінар		
1.3	Загальні моральні поняття	лекція		

1.4	Вдосконалення особистості педагога	<i>семінар</i>	<i>дослідних, творчих завдань, проектів, іспит</i>	
1.5	Сучасні проблеми педагогічної етики	<i>лекція</i>		
1.6	Моральна свідомість сучасного педагога	<i>семінар</i>		
1.7	Етичні засади професійного спілкування	<i>лекція</i>		
1.8	Моральна культура педагогічного спілкування та шляхи її формування	<i>семінар</i>		
1.9	Мовний етикет у професійній діяльності викладача	<i>лекція</i>		
1.10	Формування етики педагогічного професіоналізму	<i>семінар</i>		
2.1	Володіння методами загальної та педагогічної етики	<i>практичне завдання</i>	<i>тест, опитування, виконання практичних завдань, іспит</i>	30
2.2	Володіння навичками пошуку, відбору, систематизації етико-педагогічної інформативної бази	<i>практичне завдання</i>		
2.3	Вміння планувати педагогічну діяльність, доцільно визначати цілі, завдання та зміст	<i>практичне завдання</i>		
2.4	Вміння застосовувати на практиці оптимальні та ефективні методи, засоби та форми виховання	<i>педагогічна ситуація</i>		
2.5	Вміння планувати та організовувати педагогічну роботу відповідно до основних педагогічних закономірностей та принципів	<i>педагогічна ситуація</i>		
2.6	Аналізувати педагогічні ситуації, результати виховання та навчання, вивчати учнів та учнівську групу, виявляти причини відставання у навчанні, недоліки у поведінці та усувати їх	<i>педагогічна ситуація</i>		
3.1	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій	<i>підготовка презентацій, аналітичних матеріалів, доповідей</i>	<i>оцінювання виступів, проектів, іспит</i>	30
3.2	Вміння представляти результати самостійної роботи	<i>лекції, підготовка доповідей, вирішення практичних завдань</i>	<i>контрольні завдання</i>	
3.3	Здатність бути критичним та самокритичним, уміння відстоювати свою точку зору, будувати міжособистісні стосунки, працювати у команді	<i>обговорення педагогічних ситуацій, вирішення стандартних та нестандартних педагогічних завдань</i>	<i>педагогічні вправи та завдання, іспит</i>	

3.4	Здатність діяти відповідально та свідомо на основі етичних міркувань (мотивів).	<i>обговорення рішень педагогічних завдань, практичних ситуацій</i>	<i>контрольні завдання, іспит</i>	
3.5	Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики	<i>захист рішень педагогічних завдань, практичних завдань, МКР (тести)</i>	<i>виконання практичних завдань, іспит</i>	
4.1	Займатися самоосвітою, самовдосконаленням, новими прогресивними технологіями навчання та виховання, засобами їх реалізації	<i>самостійна робота</i>	<i>виконання практичних завдань</i>	10
				100

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни з програмними результатами навчання:

Програмні результати навчання		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	1.10	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1
ПРН 2.	Знати і розуміти фізичні основи астрономічних явищ: аналізувати, тлумачити, пояснювати і класифікувати будову та еволюцію астрономічних об'єктів Всесвіту (планет, зір, планетних систем, галактик тощо), а також основні фізичні процеси, які відбуваються в них.			+						+		+		+									
ПРН 5.	Знати основні актуальні проблеми сучасної фізики та астрономії.	+	+		+	+		+	+		+	+	+	+	+			+	+				
ПРН 6.	Оцінювати вплив новітніх відкриттів на розвиток сучасної фізики та астрономії.		+		+	+						+	+	+	+		+	+	+				+
ПРН 7.	Розуміти, аналізувати і пояснювати нові наукові результати, одержані у ході проведення фізичних та астрономічних досліджень відповідно до спеціалізації.		+			+				+		+	+	+	+			+	+				
ПРН 9.	Мати базові навички проведення теоретичних або експериментальних наукових досліджень з окремих спеціальних розділів фізики або астрономії, що виконуються індивідуально (автономно) та у складі наукової групи.		+			+			+	+	+	+		+			+			+			
ПРН 10.	Вміти планувати дослідження, обирати оптимальні методи та засоби досягнення мети дослідження, знаходити шляхи розв'язання наукових завдань та вдосконалення застосованих	+		+			+	+												+			

Програмні результати навчання		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	1.10	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1
	методів.																						
ПРН 18.	Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для усного і письмового професійного спілкування та презентації результатів власних досліджень.	+					+				+					+				+	+	+	+
ПРН 19.	Знати та розуміти необхідність збереження та примноження моральних, культурних та наукових цінностей і досягнень суспільства.						+			+	+					+				+	+	+	
ПРН 22.	Розуміти значення фізичних досліджень для забезпечення сталого розвитку суспільства.						+	+								+							+
ПРН 25.	Мати навички самостійного прийняття рішень стосовно своїх освітньої траєкторії та професійного розвитку.			+	+	+	+		+						+				+		+		+
ПРН 32	Застосовувати міжнародні й національні стандарти та досвід у професійній діяльності.										+										+	+	+
ПРН 33	Добирати та застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.											+		+	+	+							+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів:

Семестрове оцінювання:

	<i>ЗМ1</i>		<i>ЗМ2</i>	
	<i>Min. – 18 балів</i>	<i>Max. – 30 балів</i>	<i>Min. – 18 балів</i>	<i>Max. – 30 балів</i>
Усна відповідь, презентація	6	10	6	10
Виконання практичних завдань, вирішення педагогічних завдань	6	10	6	10
Модульні контрольні роботи	6	10	6	10
Іспит	<i>Min. – 24 балі</i>		<i>Max. – 40 балів</i>	
60/100% - мінімальна/максимальна оцінка, яку може отримати студент. 2 – мінімальна/максимальна залікова кількість робіт чи завдань.				

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критично розрахунковий мінімум – 20 балів для отримання допуску до іспиту обов'язково виконати творчі завдання підвищеної складності, які оцінюються сумарно у 40 балів. Рекомендований мінімум для допуску до іспиту – 36 балів.

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання студентів здійснюється під час усіх видів навчальних занять та за результатами самостійних робіт. Під час занять оцінюються: усна відповідь, презентація, виконання практичних завдань, вирішення педагогічних завдань. Максимальна кількість балів за іспит – 40 балів. Підсумковий результат за дисципліну виставляється за результатами роботи студента протягом семестру та балів, які він отримав під час складання іспиту.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	Іспит	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	<i>18</i>	<i>18</i>	<i>24</i>	<i>60</i>
Максимум	30	30	40	100

7.3. Шкала співвідношення оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин			
		лекції	Семінарські заняття	с/р	консультації
Модуль 1. Теоретичні засади загальної етики					
1.	Тема 1. Загальна та педагогічна етика як наукова дисципліна	2	3	6	
2.	Тема 2. Предмет та історія становлення етики	2	3	6	
3.	Тема 3. Загальні моральні поняття	6	3	6	
4.	Тема 4. Вдосконалення особистості педагога	2	3	6	
Модуль 2. Основи педагогічної етики					
8.	Тема 5. Сучасні проблеми педагогічної етики	4	3	6	
9.	Тема 6. Моральна свідомість сучасного педагога	2	3	6	
10.	Тема 7. Етичні засади професійного спілкування	2	3	6	
11.	Тема 8. Моральна культура педагогічного спілкування та шляхи її формування	2	2	6	
12.	Тема 9. Мовний етикет у професійній діяльності викладача	4	2	6	
13.	Тема 10. Формування етики педагогічного професіоналізму	4	2	6	
	Консультація		2		1
	ВСЬОГО:	30	29	60	1

Загальний обсяг – **120** год, у тому числі:

Лекцій – **30 год.**

Семінарські заняття – **29 год.**

Консультації – **1 год.**

9. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Вульфсон Б.Л. Стратегія розвитку на Заході. - М.: Вид-во УРАО, 1999. - 208 с.
2. Гусейнов А.А., Апресян Р.Г. Етика: Підручник. - М.: Гардаріки, 2000. - 472 с.
3. Джуринський О.М. Розвиток освіти у світі. Навчальний посібник. - М.:

- Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 1999. - 200 с.
4. Єсікова М.М. Основи етики: навчальний посібник. - Тамбов: Вид-во Тамб. держ. техн. ун-ту, 2007. - 80 с.
 5. Загвязинський В.І. Теорія навчання: сучасна інтерпретація: Навч. допомога. - 2-ге вид., Випр. - М.: 2004. - 192 с.
 6. Конджаспірова Г.М. Педагогіка у схемах, таблицях та конспектах. - М.: Айріс-прес, 2006. - 256 с.
 7. Лаврентьєва, Н.Б., Нечаєва, А.В. Педагогічна етика/Н.Б. Лаврентьєва, А.В. Нечаєва. - Барнаул: вид-во АлтГТУ, 2010. - 155 с.
 8. Педагогіка та психологія вищої школи. Навчальний посібник/Под ред. М.В. Буланової-Топоркової. - Ростов н/Дону: Фенікс, 2002. - 544 с.
 9. Сенке В.Я. Вмійте панувати собою, або розмови про здорову та хвору особистість. - Новосибірськ: Наука, 1991. - 240 с.
 10. Скрипник О.П. - Етика. Підручник - М.: Проект, 2004. - 346
 11. Філософський словник/Під. ред. І.Т. Фролова. - 5-те вид. - М.: Політвидав, 1987. - 560 с.
 12. Хамітов Н., Крилова С. Етика. Шлях до краси відносин, 2014. – Курс лекцій. - К.: КНТ, 2014. - 264 с.
 13. Яценко Т. С. Активна соціально-психологічна підготовка вчителя до спілкування. - К.: Просвітництво, 1993. - 207 с.
 14. Koshechko N.V. Actual ideas of pedagogical conflictology for preparation of educational professionals in domestic classical universities // Professional and pedagogical training of educational specialists in classical university of Ukraine: multi-authored monograph / Ed. by Marushkevich A.A. LAP LAMBERT Academic Publishing, 2019. – P. 89-110.
 15. Marushkevych A.A., Koshechko N.V., Postoiuk N.V. Educational training in the prevention of pedagogical conflicts at higher school. The 13th international conference DisCo 2018: "Overcoming the Challenges and the Barriers in Open Education". 2018, pp. 299-321, (indexed in Web of Science). <http://disconference.eu/wp-content/uploads/2017/01/DisCo-2018-Overcoming-the-Challenges-and-Barriers-in-Open-Education-13th-conference-reader.pdf>

Додаткові:

1. Амонашвілі Ш.А. Як живе, діти? - М.: Просвітництво, 1991. - 175 с.
2. Вачков І.В. Основи технології групового тренінгу Навч. допомога. - М: Видавництво «Вісь-89», 1999. - 176 с.
3. Капустін Н.П. Педагогічні технології адаптивної школи: Навчальний посібник для студ.вищ.пед. навчальних закладів. - М.: Видавничий центр, 1999. - 216 с.
4. Козлов Н.І. Кращі психологічні ігри та вправи. - Єкатеринбург: АРД ЛТД, 1997. - 144 с.
5. Ушинський К.Д. Про користь педагогічної літератури // Пед. тв.: У 6 т. - М.: Педагогіка, 1988. - Т.1 - С. 160-177.
6. Чернілевський Д.В. Дидактичні технології у вищій школі: Навчальний посібник для вищів. - М.: ЮНІТІ-ДАНА, 2002. - 437 с.

7. Черніченко В.І. Дидактика вищої школи. Історія та сучасні проблеми. - М.: «Вузівська книга», 2002. - 136 с.
8. Шаталов В.Ф. Експеримент продовжується. - М.: Педагогіка, 1989. - 206 с.
9. Marushkevych A., Koshechko N., Postoiuk N. Social networks as a catalyst of intrapersonal conflicts of students in institutions of higher education. 3rd International e-Conference on Studies in Humanities and Social Sciences: Conference Proceedings. Belgrade: Center for Open Access in Science. 2019, – P. 121-134. <http://centerprode.com/conferences/3IeCSHSS.html>;
<http://centerprode.com/conferences/3IeCSHSS/coas.e-conf.03.11121m.pdf>
10. Marushkevych A.A., Koshechko N.V., Postoiuk N.V. The scientific-pedagogical worker: personal and professional qualities // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, VI (64), Issue: 154, 2018. – P. 44-49.
11. Marushkevych A.A., Kuzmenko N.M., Koshechko N.V., Postoiuk N.V. Pedagogical ideas of educators at the end of the XIX-XX centuries: multi-authored monograph. Latvia: «Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2018. – 128 p.

10. Додаткові ресурси:

Приклади модульної та підсумкової контрольних робіт, зміст лекційних занять, презентації, завдання для підготовки до семінарів, практичні завдання, педагогічні завдання, питання для самоперевірки можна отримати електронною поштою викладачів natapostoiuk@gmail.com